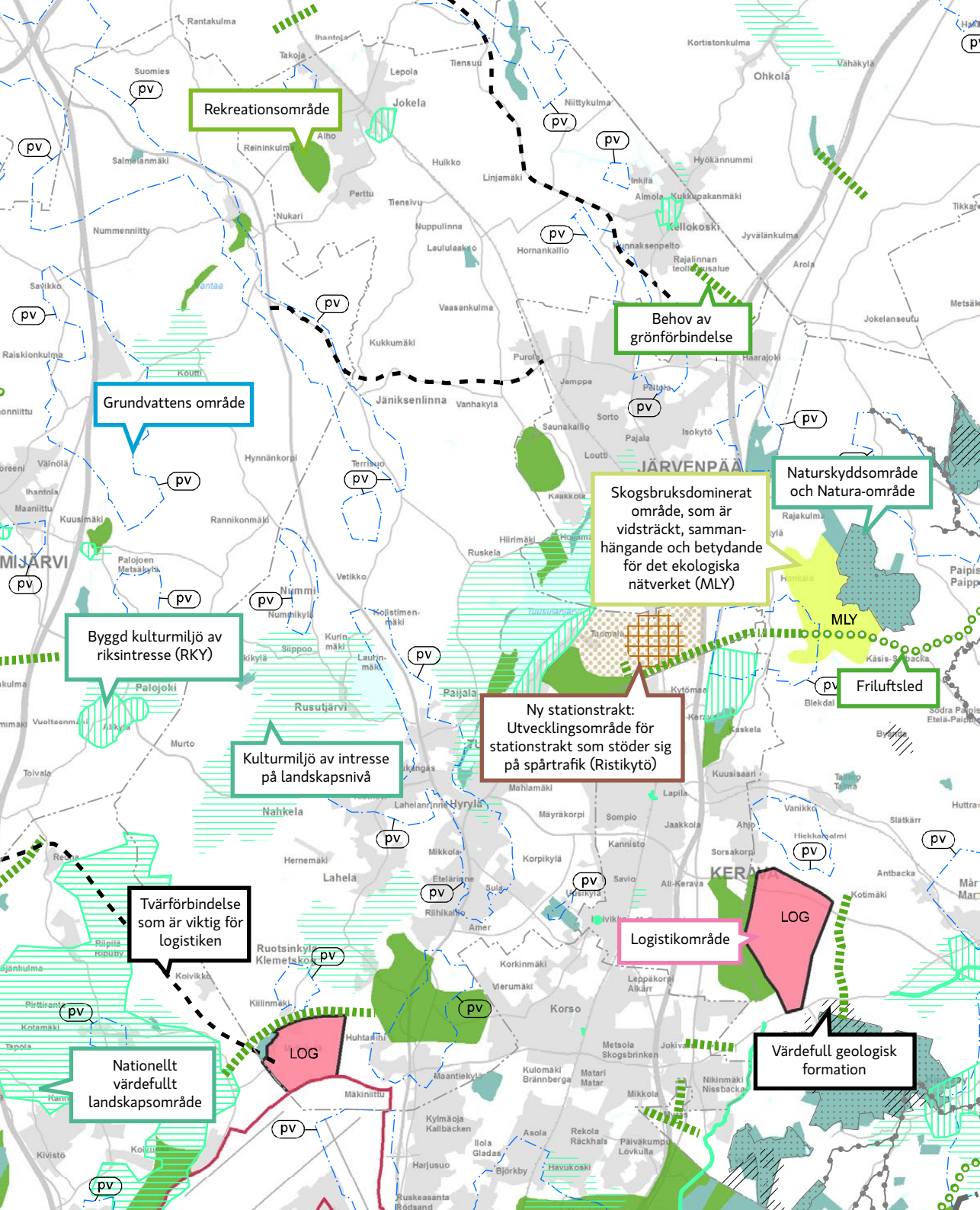

LANDSKAPS-
PLANEN

ETAPPLANDSKAPSPLAN 4 FÖR NYLAND

Planförslag 2016

Rekreatiomsområde

Behov av grönförbindelse

Grundvattens område

Skogsbruksdominerat område, som är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket (MLY)

Naturkyddsområde och Natura-område

Byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY)

Friluftsled

Kulturmiljö av intresse på landskapsnivå

Ny stationstrakt: Utvecklingsområde för stationstrakt som stöder sig på spårtrafik (Ristikytö)

Tvårförbindelse som är viktig för logistiken

Logistikområde

Nationellt värdefullt landskapsområde

Värdefull geologisk formation

LOG

LOG

MLY

ETAPPLANDSKAPSPLAN 4 I ETT NÖTSKAL

Målet för etappplansplan 4 för Nyland är ett konkurrenskraftigt och välmående Nyland. Tidsmässigt tar planen sikte på år 2040.

Planen utarbetas för hela Nylands område med 26 kommuner, med undantag av Östersundomområdet. Beredningen av planen tar sammanlagt ungefär fyra år.

Planen kompletterar och preciserar de gällande landskapsplanerna för Nyland i fråga om de valda temana samt andra aktuella ämnesområden.

Målen för planeringen är att

- eftersträva en mer strategisk plan, där de stora gemensamma riktlinjerna för utvecklingen avgörs
- utnyttja Nylandsprogrammet som en central utgångspunkt
- fortsätta att utveckla och förenhetliga planbeteckningarna
- klarlägga tolkningen av planbestämmelserna
- främja planen med hjälp av genomförandeplanen, uppföljningssystemet och myndighetssamarbetet

PLANENS TEMAN

Näringsar och
innovationsverksamhet

Logistik

Vindkraft

Grönstruktur

Kulturmiljöer

ANDRA AKTUELLA ÄMNESOMRÅDEN:

Malms flygplats

Stambanans stationstrakter Palopuro och Ristikytö

FÖLJ MED OCH DELTA

Du är välkommen med att påverka beredningen av etappplansplan 4 för Nyland. Omfattande samarbete med intressentgrupper och deltagande garanterar ett bra slutresultat.

Genom växelverkan har alla intresserade möjlighet att delta i diskussionen om planens innehåll, konsekvenser och andra centrala frågor.

Alla berörda har möjlighet att komma med respons i olika faser av planarbetet, bland annat medan utkastet och förslaget är framlagda. Även myndigheterna ombes yttra sig om planen i samband med framläggandena.

Det är möjligt att komma med fritt formulerad respons under hela planprocessen.

Det bästa sättet att ge respons är att skicka e-post till adressen toimisto@uudenmaanliitto.fi. Respons kan också ges i vår karttjänst på adressen kartta.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavat.

Planförslaget är framlagt till påseende på hösten 2016 i kommunerna i Nyland och på Nylands förbunds byrå samt på vår webbplats på adressen www.uudenmaanliitto.fi/etappplansplan4.

Ytterligare upplysningar:

Ilona Mansikka, planläggningschef
tfn 040 524 9186, ilona.mansikka@uudenmaanliitto.fi

Merja Vikman-Kanerva, direktör, regionplanering
tfn 040 638 6669, merja.vikman-kanerva@uudenmaanliitto.fi

Tidtabell för etapplandskapsplan 4

Begynnelsefas hösten 2013–vintern 2014

- Planens program för deltagande och bedömning (PDB) framlagt till påseende

> **MÖJLIGHET ATT GE RESPONS PÅ PROGRAMMET**

Beredningsfas våren 2014–vintern 2015

- Planutkastet framlagt till påseende i början av år 2015

> **MÖJLIGHET ATT GE RESPONS PÅ PLANUTKASTET**

Förslagsfas 2015–2016

- Planförslaget på remiss i början av 2016 och framlagt till påseende under hösten 2016

> **MÖJLIGHET ATT GE RESPONS PÅ PLANFÖRSLAGET**

Godkännandefas 2016

- Planen godkänns av landskapsstyrelsen och -fullmäktige

Uppföljnings- och genomförandefas

- Nylands förbund följer och främjar genomförandet av planen

NÄRINGAR OCH INNOVATIONSVERKSAMHET

Med näringsverksamhet avses den helhet som näringar, arbetsplatser och företag bildar. Granskningen omfattar såväl privata som offentliga arbetsplatser.

I etapplandskapsplan 4 granskas näringarnas verksamhetsförutsättningar i Nyland noggrannare än i tidigare landskapsplaner. Dessutom har det utretts vilka möjligheter planen erbjuder att främja innovationsverksamhet. Temat är nära kopplat till planens övriga teman, särskilt logistik.

Planeringsprinciper

- Planen utvecklas så att det med hjälp av den är möjligt att reagera på ändringar i näringsstrukturen och de behov som därmed uppstår inom näringsverksamheten.
- Innovationskluster av betydelse på landskapsnivå identifieras och de nuvarande landskapsplanernas möjligheter att inverka på deras utvecklingsförutsättningar bedöms.
- Handelns servicenät granskas vid behov, med beaktande av vilken inverkan fritidsboende, boende i en andrahandsbostad samt turismen har enligt den utredning som utarbetats.
- Områden som är av betydelse på landskapsnivå för turism- och fritidstjänster identifieras och möjligheterna för planläggningen på landskapsnivå att främja utvecklingen av nuvarande och nya områden utreds.

De fastställda planerna stödjer näringarna

Enligt utredningar stödjer de fastställda landskapsplanerna främjandet av närings- och innovationsverksamheten. Härmed avses till exempel tillgänglighet, tillräcklig bostadsproduktion, en bra livsmiljö samt mångsidiga centrumområden.

Planförslaget innehåller således inte några egentliga nya beteckningar i anslutning till näringar och innovationer.

Nyheter i planen som gäller näringar:

- Planens logistikområden skapar goda etableringsmöjligheter även för produktionsverksamhet och arbetsplatser.
- Planbestämmelserna bearbetas så att de ännu bättre stödjer turism i huvudstadsregionens kust- och skärgårdszon.
- Planeringsbestämmelsen för industriområden kompletteras i anslutning till miljövärden.

LOGISTIK

Med logistik avses godstrafikflöden och deras knutpunkter, det vill säga flygplatser, hamnar och logistikområden samt land- och sjötrafikförbindelser som förenar dessa.

Med etappplansplan 4 eftersträvas ett internationellt konkurrenskraftigt logistiknätverk som i huvudsak stödjer sig på det nuvarande trafiksystemet. Logistikerna är inte bara en viktig bransch för Nyland utan också en viktig förutsättning för att näringslivet ska fungera.

Planeringsprinciper

- Lösningar för ett regionalt nätverk för hamnar och logistikområden av betydelse på landskapsnivå presenteras.
- Man bedömer de nuvarande landskapsplanernas tillräcklighet vad gäller utvecklandet av Helsingfors-Vanda flygplats och dess omgivning.
- Nya förbindelser som är viktiga för logistiken utreds och anges. Med hjälp av förbindelserna eftersträvar man att styra bort den tunga trafiken från tätbebyggda områden samt förbättra landskapets logistiska konkurrenskraft.
- Logistikområdena anvisas så att de främjar bildandet av ännu större centrum än de som nu finns samt att övrig produktionsverksamhet placeras i närheten av dem, med beaktande av de specialvillkor som miljö ställer.

Planförslaget anger godstrafikflöden och knutpunkter på kartan

Nylands internationella läge är bra med tanke på logistiken. Fungerande gränsövergångar och goda landtrafikförbindelser gör rutten från Europa till Ryssland smidig och från Helsingfors-Vanda flygplats finns utmärkta förbindelser till Fjärran östern.

I planförslaget anges de viktigaste logistikcentren och områden med verksamhet som anknyter till dem med en egen beteckning.

Dessutom kan logistik placeras på tätorts- och arbetsplatsområden som anvisats i tidigare landskapsplaner.

I planen anges också hamnar av betydelse på landskapsnivå och farlederna in till dem samt tre nya tvärförbindelser i mellersta Nyland. Dessutom förbereder man sig på en eventuell tunnel mellan Helsingfors och Tallinn.

VINDKRAFT

Med ett vindkraftsområde på landskapsnivå avses en helhet av tio eller flera vindkraftverk. Mindre vindkraftsområden än så kan planläggas lokalt i kommunens planläggning.

Med hjälp av etapplandskapsplan 4 främjas och styrs utbyggnaden av vindkraft i Nyland. Vi anger områden av intresse på landskapsnivå som lämpar sig för vindkraft och samordnar vindkraft och annan användning av områdena.

Planeringsprinciper

- Valet av områden baserar sig på vindkraftsutredningar där man har granskat vilka konsekvenser vindkraften har för miljön, naturvärdena, värdefulla landskapsområden, invånarna och säkerheten.
- Områden som inom den närmaste framtiden, på grund av tekniska skäl eller andra orsaker, inte kan förverkligas anvisas också.
- Minimigränsen för ett vindkraftsområde av betydelse på regional nivå eller landskapsnivå är tio vindkraftverk.
- Möjligheter för att planera lokal vindkraft eftersträvas också.

I planförslaget anvisas nya områden för vindkraft

Tack vare de vidsträckta havsområdena och den långa kusten är förhållandena i Nyland gynnsamma för vindkraft. Natur- och kulturvärdena samt den utbredda bosättningen innebär utmaningar. På havsområdena måste man även beakta farlederna samt försvarsmaktens verksamhet.

Med tanke på nationella och internationella klimatmål anvisas i planförslaget nya vindkraftsområden av intresse på landskapsnivå. Områdena till havs ligger utanför Raseborg,

Ingå och Borgå. Områdena som anvisats på land finns i Lovisa och Lapträsk.

Vid valet av områden har man förutom landskaps-, buller- och naturfaktorer beaktat konsekvenserna för områdes- och samhällsstrukturen samt människornas livsmiljö. Genom teknisk-ekonomiska jämförelser har man kartlagt den befintliga infrastrukturen, det vill säga vägar, elledningar och distributionsnät.

GRÖNSTRUKTUR

Med grönstruktur avses det nätverk som grönområden och grönförbindelserna mellan dem bildar och som sträcker sig till såväl landsbygd som stadsmiljöer. Här ingår också vattenområden, det vill säga blåstruktur.

I etappplansplan 4 granskar vi grönstrukturen som en helhet i hela landskapet. Grönstrukturen ger människorna många fördelar, till exempel föda, råvaror och rekreation. Denna nytta som naturen genererar kallas ekosystemtjänster. En fungerande och heltäckande grönstruktur ger välfärd och konkurrenskraft.

Planeringsprinciper

Utbudet av ekosystemtjänster förbättras:

- Grönstrukturens särdrag samt möjligheterna att erbjuda mångsidiga och olika verksamhetsmiljöer utnyttjas. Kusten och havsområdet granskas som en helhet.
- En mångsidig användning av grönstrukturen och tillhörande områden stöds. Man utvecklar ett system för att styra samt i planen presentera grönstruktur som bildar omfattande helheter och som producerar flera olika ekosystemtjänster.
- De senaste gränserna för grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen anvisas.

Den biologiska mångfalden tryggas:

- Naturskyddsområden som är av intresse på åtminstone landskapsnivå anvisas och nya områden som staten har förvärvat för skyddsändamål beaktas.
- Nationalparker anvisas som naturskyddsområden och deras verksamhets- och utvecklingsförutsättningar förstärks.
- För att trygga det ekologiska nätverket, både inom landskapet och över landskapsgränserna, granskas nätverket som helhet och tillräckligt vidsträckta områden och grönförbindelser anvisas.
- Geologiska formationer som är av betydelse åtminstone på landskapsnivå kompletteras med vind- och strandavlagringar och eventuella andra nya objekt.

Ett sammanhängande, tillräckligt och lättillgängligt nätverk av grönområden säkerställs:

- Rekreationsområden av intresse på åtminstone landskapsnivå anvisas i förhållande till befolkningens placering och tätortsstrukturen. Områdenas enhetlighet och tillgänglighet framhävs, likaså förbindelserna mellan områdena.
- Rekreationsområden anvisas i första hand på mark som ägs av staten, kommunerna eller föreningen för friluftsområden.
- Nationalparkernas verksamhets- och utvecklingsförutsättningar förstärks som en del av nätverket av rekreationsområden.

Ett hållbart utnyttjande av naturresurserna främjas:

- Förutsättningarna för jord- och skogsbruksnäringar främjas genom att man eftersträvar att bevara enhetliga åker- och skogsområden.
- Skogsbruksdominerade områden som är vidsträckta, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket (MLY) anvisas i mån av möjlighet också på östra Nylands område.
- Grönstrukturens möjligheter vid utvecklingen av turistnäringarna identifieras.

Nytan av grönstrukturen märks på olika områdesnivåer. Exempelvis skogen erbjuder utflyktsmål för dem som bor i närheten. I vidare bemärkelse utgör den också livsmiljö för många djur, bidrar till att skydda bostadsområden mot översvämningar och binder kol ur atmosfären samt bidrar på så sätt till att dämpa klimatförändringen.

”

**När naturen
mår bra
mår även
människan bra.”**

Grönstrukturen i etapplandskapsplan 4

Landskapsplanen är ett viktigt planeringsredskap för grönstrukturen, för i planen kan man behandla det kommungränsöverskridande nätverket som en helhet. På landskapsnivå utgör friluftsområden, naturskyddsområden och vidsträckta, sammanhängande skogsområden grönstrukturens kärna.

Olika grönområden stödjer och kompletterar varandra, varvid de viktiga funktioner och tjänster som de erbjuder bevaras och kan utvecklas bättre. Förutom antalet och omfattningen är även grönområdenas kvalitet av betydelse. Såväl människorna som naturen har nytta av mångsidiga miljöer.

Planförslaget presenterar en grönstruktur som täcker hela landskapet

Underlag för planlösningen är grönstrukturen i de fastställda landskapsplanerna, vilken ses över utifrån de senaste uppgifterna:

- Naturvärdena på landskapsnivå ses över och kompletteras.
- Det kontrolleras att rekreationsområdena är aktuella och gränsen för rekreationsområde på landskapsnivå ses över.
- Beteckningen för behov av grönförbindelse förenhetligas och ses över på hela planområdet.
- Viktiga grundvattenområden och värdefulla geologiska formationer uppdateras.
- Skogsbruksdominerade områden av ekologisk betydelse (MLY) och beteckningarna för friluftsleder förenhetligas på hela planområdet.

I planen förs även fram behovet av ett grönbälte för Helsingforsregionen. Bältet avser det nätverk av grönområden och förbindelser mellan dem som sträcker sig från Sibbo till Porkkala och tillbaka genom skärgården, och som är föremål för den största efterfrågan på rekreation i naturen.

KULTURMILJÖER

Med kulturmiljöer avses byggnadsarv och landskapsområden, såsom värdefulla bruksmiljöer eller byggnadsbeståndet på landsbygden och odlingslandskapet i anslutning till det. Hit hänförs även fornlämningar.

I etappplansplan 4 definieras värdefulla kulturmiljöer på landskapsnivå och nationellt värdefulla kulturmiljöer på enhetliga grunder i hela Nyland. Dessutom vill vi utöka förståelsen för kulturmiljöer som en identitets-, konkurrens- och resursfaktor för landskapet.

Planeringsprinciper

- För de nationellt värdefulla kulturmiljöernas del behandlas information som baserar sig på de senaste inventeringarna.
- Värdefulla kulturmiljöer på landskapsnivå anvisas utifrån de utredningar som gjorts.
- I planbeskrivningen klargörs tolkningen av planbeteckningarna och planbestämmelserna så att områdenas egenart och särdrag bättre kan förstås, kulturmiljöernas utvecklingsförutsättningar stöds och det varierande behovet av styrning på olika områden tas i beaktande.
- Kulturmiljöernas inverkan på utvecklingen av näringarna utvärderas.

Planutkastet medför enhetliga beteckningar för kulturmiljöer

Nylands värdefulla och särpräglade kulturmiljö är en attraktionsfaktor som kan utnyttjas vid marknadsföring av området och inom turismen. Trycket på kompletterande byggande i områden som utvecklas kraftigt medför utmaningar. Det är särskilt viktigt att se till att värdefulla miljöer behåller sina värden när de utvecklas.

I planutkastet anvisas

- Byggda kulturmiljöer av riksintresse utifrån RKY-inventeringen från 2009.
- Nationellt värdefulla landskapsområden i enlighet med statsrådets beslut från 1995.
- Kulturmiljöer av intresse på landskapsnivå utifrån utredningen "Missä maat on mainiommat" (2012).
- Nationalstadsparker.
- Fornlämningar i Museiverkets register över fornlämningar.
- Objekt på Unescos världsarvslista samt fornlämningar och andra kulturarvsobjekt i Museiverkets register över fornlämningar presenteras i separata kartbilagor.

ANDRA ÄMNESOMRÅDEN I PLANEN

Utöver de egentliga temana behandlar man i etappplansplan 4 även andra aktuella ämnesområden, såsom Malms flygplats samt Stambanans nya stationstrakter, Palopuro och Ristikytö.

Malms flygplatsområde

Malms flygplatsområde är av mycket stor betydelse för Helsingfors som en ny stadsdel. Här planeras ett nytt bostadsområde med goda förbindelser och bra service.

I planförslaget upphävs den nuvarande beteckningen för Malms flygplats och ändras till tätortsområde. Samtidigt upphävs den beteckning för flygbullerområde

som hänför sig till flygplatsen. Beteckningen som ansluter sig till kulturmiljö på området blir kvar.

Ändringen grundar sig på den riksfattande flygtrafikstrategin, det strukturella politiska programmet samt avtalet mellan staten och kommunerna om markanvändning, boende och trafik.

Palopuros och Ristikytös stationstrakter invid Stambanan

Stationstrakterna Palopuro i Hyvinge och Ristikytö i Tusby ligger på intressanta platser invid Stambanan. Planeringen av områdena är aktuell och viktig med tanke på trakten.

I planförslaget anges stationstrakterna Palopuro och Ristikytö som områden för

tätortsfunktioner som stöder sig på spårtrafik och som delvis ska förtätas. Målet är att styra tillväxt som stöder sig på den nuvarande strukturen så att samhällsstrukturen förtätas och så att förutsättningar skapas för en fungerande kollektivtrafik.

VAD ÄR EN LANDSKAPSPLAN?

Landskapsplanen presenteras på en karta och är en långsiktig plan för samhällsstrukturen och områdesanvändningen i landskapet. I planen samordnas de riksomfattande målen och landskapets mål för områdesanvändningen.

Det är fråga om den mest översiktliga planen och därför utgör den rättesnöre för kommunernas planläggning och annan planering av områdesanvändningen. Grunden utgörs av markanvändnings- och bygglagen.

Landskapsplaner utarbetas av landskapsförbunden och godkänns av landskapsfullmäktige. Planmaterialet som godkänns omfattar en plankarta samt planbeteckningar och planbestämmelser. I beskrivningen motiveras och presenteras planlösningarna.

Planerna kan vara övergripande och behandla alla markanvändningsformer eller etapplaner som kompletterar och uppdaterar de övergripande planerna i fråga om utvalda teman.

LÄS MER OM
ETAPPLANDSKAPSPLAN 4:
uudenmaanliitto.fi/etapplandskapsplan4

LANDSKAPSPLANERNA
I VÅR KARTTJÄNST:
kartta.uudenmaanliitto.fi

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Nylands förbund är ett av Finlands landskapsförbund, en samkommun som består av 26 kommuner.

Våra viktigaste uppgifter är planläggning på landskapsnivå och regionutvecklingsuppgifter. Landskapsfullmäktige och landskapsstyrelsen svarar för beslutsfattandet.

I Nyland bor nästan 1,6 miljoner människor.

Uudenmaan liitto // Nylands förbund // Helsinki-Uusimaa Region

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

Nylands förbund 2016

Layout: Anni Levonen

Foton: Tuula Palaste-Eerola, Anni Levonen

Översättning: Cajsa Rudbacka-Lax och Patricia Karlsson